

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-240 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-57/1354-347
Karar Tarihi : 25.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Remzi Özge ARITÜRK, Hatice YAVUZ

C. BİLDİRİMDE BULUNAN : - General Electric Company
Temsilcileri: Av. Av. Bahar Selma VİCDAN, Av. Seçil ABALI ve Av. Merve ÖRALAY
Barbaros Bulvarı Morbasan Sokak Cerrahoğlu Binası Balmumcu 34349 Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - General Electric Company
3135 Easton Turnpike Fairfield Connecticut 06828 ABD

- Fanuc Ltd.
3580 Aza Komanba Shibokusa Oshino-mura Minamitsurugun Yamanashi Pref. JAPONYA

- GE Fanuc Automation Controls Corporation
2500 Austin Drive Charlottesville VA 22911 ABD

E. DOSYA KONUSU: GE Fanuc Automation Controls Corporation ortak girişimine ait iştirakler aracılığıyla yürütülen faaliyetlerin ortak girişimin hissedarları olan General Electric Company ve Fanuc Ltd. teşebbüsleri tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 23.10.2009 tarih ve 7628 sayılı ile giren ve eksiklikleri en son 10.11.2009 tarih ve 8045 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 20.11.2009 tarih ve 2009-2-240/Öİ-09-RÖA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 23.11.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/481 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

1. GE Fanuc Automation Controls Corporation Ortak Girişimi'ne ait CSB İş, Yazılım ve Hizmetler İş, Gömülü Sistemleri İş ve CNC NA Hizmetler İş'inin General Electric Company tarafından devralınması ile GE Fanuc Automation Controls Corporation Ortak Girişimi'ne ait CNC NA İş ve CNC EU İş'inin Fanuc Ltd. tarafından devralınması işlemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 7.

maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir işlem olduğu,

- 50 2. Söz konusu işlemin, 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in değişik 4. maddesi kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu,
3. Ancak bildirim konusu işlem sonucunda "Bilgisayar Nümerik Kontrolleri (CNC)" ilgili ürün pazarında herhangi bir hakim durum yaratılmadığı veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmediği ve bu suretle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun söz konusu olmadığı, bu nedenle dosya konusu devralma işlemine izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı,

ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- 60 Söz konusu bildirimde, GE Fanuc Automation Controls Corporation (GE-Fanuc Ortak Girişimi)'nin feshedilerek ortak girişimin iştirakleri aracılığıyla yürüttüğü faaliyetlerin GE ve Fanuc Ltd. (Fanuc) tarafından varlıkların bölünmesi yoluyla devralınacağı bildirilerek söz konusu işleme 4054 sayılı Kanun çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.

Dosyaya ilişkin eksikliklerin giderilmesi amacıyla 30.10.2009 tarih ve 4637 sayılı yazı ile GE'den bilgi talep edilmiştir.

Talep edilen bilgiler GE'den gelen 05.11.2009/7917 ve 10.11.2009/8045 tarih ve sayılı yazılar ile Kurum kayıtlarına girmiştir.

H.1. İşlemin Kapsamı

- 70 İzin verilmesi talep edilen işlemlerle, Ge-Fanuc Ortak Girişimi'nin kurulmasından bu yana pazarların ve fırsatların değişmesi nedeniyle tarafların kendi fırsatlarını ayrı ayrı yakalamayı ve işlerini büyütme için kendilerine ait ilgili ana endüstriyel uzmanlık alanını takip ederek kendi yatırımlarına odaklanmayı amaçladığı bildirilmektedir.

Bildirim konusunu, GE ile Fanuc arasında 17.08.2009 tarihinde imzalanan Temel Paylaşım Sözleşmesi (Sözleşme) uyarınca, GE-Fanuc Ortak Girişimi'nin kontrolünde bulunan iştirakler tarafından yürütülen faaliyetlerin GE ve Fanuc tarafından devralınması işlemi oluşturmaktadır. Ortak girişimin iştirakleri aracılığıyla yürüttüğü faaliyetleri aşağıdaki iş birimleri altında toplamıştır:

1. CSB İşi (*Communication Service Business*)
- 80 2. Yazılım ve Hizmetler İşi (*Software and Services Business*)
3. Gömülü Sistemler İşi (*Embedded Systems Business*)
4. CNC NA Hizmetler İşi (*CNC- Computer Numerical Controls- NA Services Business*)
5. CNC NA İşi (*CNC NA Business*)
6. CNC EU İşi (*CNC EU Business*)

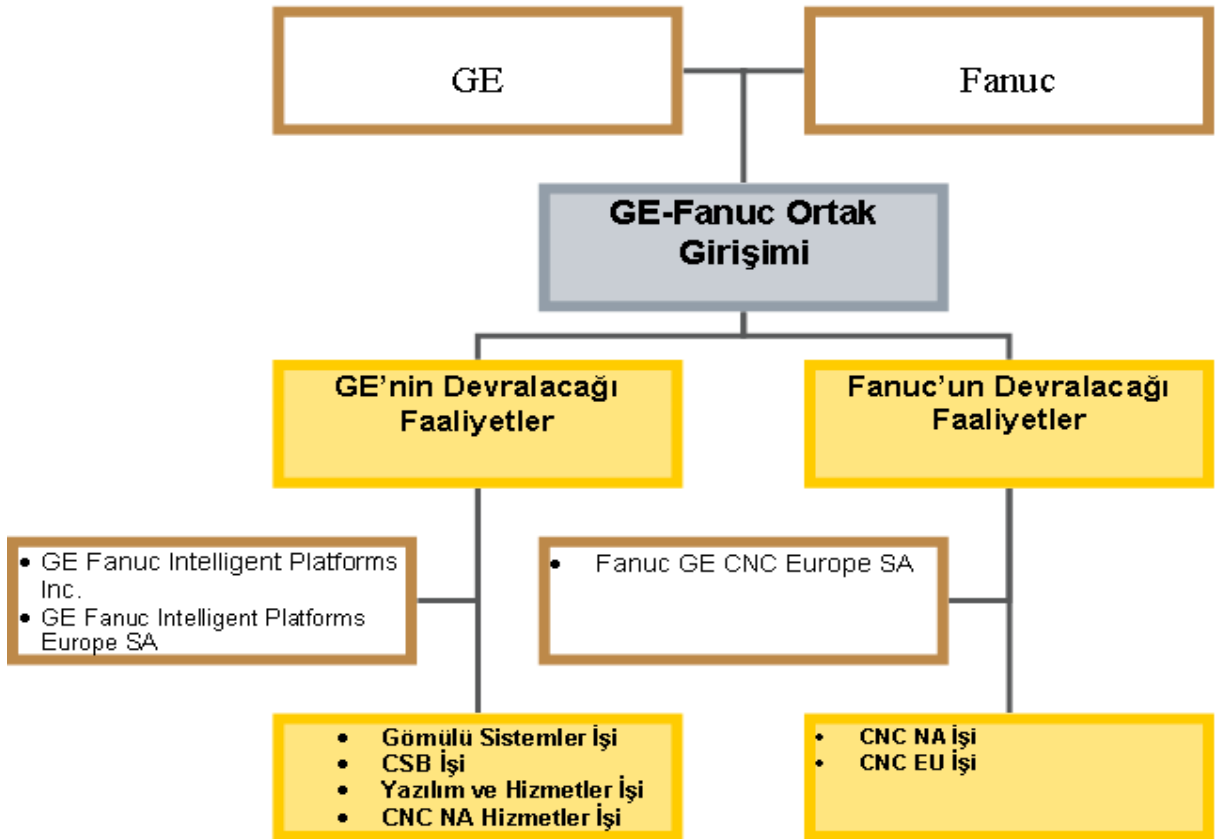
Bildirim formunda, işlem sonucunda GE-Fanuc Ortak Girişim'in feshedileceği ve GE'nin, CSB İşi, Yazılım ve Hizmetler İşi, Gömülü Sistemler İşi ve CNC NA Hizmetler İşi'nin tamamını devralacağı ifade edilmektedir. Bu işler halihazırda GE Fanuc Intelligent Platforms Inc. ve GE Fanuc Intelligent Platforms Europe SA ve bunların

90 ilgili iştirakleri tarafından yürütülmektedir. CNC NA Hizmetleri İşi Kuzey Amerika, Güney Amerika ve Orta Amerika'da faaliyet göstermektedir.

Öte yandan, dosya mevcudu bilgilerden, söz konusu işlemle ayrıca Fanuc'un, GE Fanuc Intelligent Platforms Inc. ve iştiraklerinden ayrılacağı ve Fanuc'a devredilecek CNC NA İşi'nin ve halihazırda Fanuc GE CNC Europe SA ve iştirakleri tarafından yürütülen CNC EU İşi'nin ("Fanuc Hedef") tamamını bütün hakları ile birlikte devralacağı anlaşılmaktadır. CNC NA İşi, sadece Kuzey Amerika, Güney Amerika ve Orta Amerika'da; CNC EU İşi ise Avrupa, Afrika ve Orta Doğu'da faaliyet göstermektedir. Bunun yanı sıra, bildirim formunda, Fanuc'un dört Asya şirketindeki azınlık hisselerini de devralacağı belirtilmiştir: PT Fanuc Indonesia (%....) (Endonezya), Beijing Fanuc Mechatronics Company Ltd. (%....) (Çin), Fanuc India Private Ltd. (%....) (Hindistan), ve Tatung Fanuc Robotics Company (%....) (Tayvan). Bu şirketlerin münhasıran kurulu oldukları ülkelerde faaliyet göstermekte olduğu ve Fanuc'un halihazırda bunlarda ortak veya tek kontrol hisselerine sahip olduğu ifade edilmektedir. Asya'daki bu şirketler Türkiye'de faaliyet göstermemekte ve herhangi bir ciro elde etmemektedir.

Devralma kapsamında gerçekleştirilen işlemler aşağıdaki şekil yardımıyla gösterilebilir:

Şekil 1: Devralma İşleminin Konusu

110 H.2. Taraflar

H.2.1. Devralan: GE

GE, Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin New York eyaletinde kurulmuş dünya çapında çeşitli üretim, teknoloji ve hizmet alanlarında (teçhizat, havacılık, enerji,

elektrik dağıtımı, finans, aydınlatma, gaz, sağlık, güvenlik, su, vs.)¹ faaliyet gösteren ve hisseleri New York Borsası, Boston Borsası ile Londra Borsası'nda işlem gören halka açık bir şirkettir. GE'nin kurumsal sermayesinin % 5'ten fazlasını kontrol eden teşebbüs bulunmamaktadır. GE, her birinin kendi bölümleri olan beş ana iş biriminden oluşmaktadır. Bu beş ana iş birimi şunlardır: GE Technology Infrastructure, GE Energy Infrastructure, GE Capita, NBC Universal ve GE Consumer & Industrial. GE 2008 yılında dünya çapındaki satışlarından (.....) Avro, Türkiye çapındaki satışlarından ise (.....) ABD Doları elde etmiştir. Bunun yanı sıra GE'nin Türkiye'deki iştirakleri şunlardır:

120

- GE Marmara Technology Center Mühendislik Hizmetleri Ltd. Şti.,
- GE Medical Systems Türkiye A.Ş.,
- General Elektrik Ticaret ve Servis A.Ş.,
- General Elektrik Türk A.Ş.,
- GE Araştırma ve Müşavirlik Ltd. Şti.,
- GE Klinik Sistemler Tic. A.Ş.,
- United International Pictures Filmcilik ve Tic. Ltd. Şti.,

130

- Granite Services International Enerji Sistemleri Müh. Hiz. ve Tic. ve Servis Ltd. Şti.

Ayrıca, GE aşağıdaki Türk şirketlerinde azınlık hisselerine sahiptir:

- TUSAS Motor Sanayi A.Ş. / TUSAS Engine Industries Inc.,
- Garanti Bankası,
- Gama Enerji A.Ş.,
- Gama Enerji İş Geliştirme A.Ş.,
- Kale Power Controls Elektrik Sistemleri A.Ş.

H.2.2. Devralan: Fanuc

Fanuc, hisseleri Tokyo Borsası'nda işlem gören halka açık bir Japon üretim şirketi olup çeşitli alanlarda faaliyet göstermektedir. Şirket aşağıda belirtilen ürünlerin geliştirilmesi, üretilmesi, pazarlanması ve bunlar ile ilgili hizmetler verilmesinde uzmanlaşmıştır:

140

- Asıl olarak bilgisayar nümerik kontrolleri (CNC)'leri, servo motorları ve lazer osilatörleri (*lazer oscillator*) içeren fabrika otomasyon ürünleri,
- Robomakineleri, asıl olarak küçük makine merkezleri, elektrik plastik enjeksiyon kalıplama makineleri ve tel kesimli elektrik boşalım makineleri,
- Üretimde kullanılan farklı tipteki robotlar.

7 Ekim 2009 tarihi itibarıyla Fanuc'un sahip olduğu bilgilere göre şirketin hisselerinin % (....)'ten fazlasını elinde tutan hissedarlar aşağıdaki gibidir:

150

- Master Trust Bank of Japan, Ltd (Fon Hesabı) (%....),
- State Street Bank and Trust Company (%....),

¹ <http://www.ge.com/>

- Japan Trustee Services Bank, Ltd. (Fon Hesabı) (%....).

Ayrıca, Fanuc'un Türkiye'de %(....) sahip olduğu iştiraki Fanuc Servis ve Tic. Ltd. Şti. CNC'ler ve kesici lazerler için satış sonrası hizmetlerin temininde faaliyet göstermekte ancak bu ürünlerin pazarlaması veya satışını yapmamaktadır. Fanuc Servis ve Tic. Ltd. Şti.'nin 2008 yılı Türkiye cirosu (.....) Avro olup bu şirket sadece GE Fanuc ve Fanuc markalı CNC'ler ve kesici lazerlere ilişkin hizmet vermekte, diğer üreticilere hizmet temin etmemektedir.

H.2.3. Devreden: GE-Fanuc Ortak Girişimi

160 GE ve Fanuc arasında 29.12.1986 tarihinde imzalanan Ortak Girişim Sözleşmesi uyarınca taraflar, otomasyon ürünleri alanında faaliyette bulunmak amacıyla GE-Fanuc Ortak Girişimi'ni kurmuşlardır. Ortak girişim, tarafların doğrudan ve dolaylı iştirakleri aracılığıyla sahip olduğu ve kontrol ettiği çeşitli tüzel kişiliklerden oluşmaktadır. Ortak girişimin ana şirketi olan GE-Fanuc Ortak Girişimi, GE ve Fanuc'un % (....), % (....) oranlarında sahip oldukları Amerikan menşeli bir şirkettir ve doğrudan herhangi bir işin faaliyetinde bulunmamaktadır.

Ortak Girişim'in faaliyetleri her birinin ayrıca iştiraklere sahip olduğu aşağıdaki GE Fanuc Automation Controls Corporation iştirakleri tarafından gerçekleştirilmektedir:

- 170 (i) ABD Delaware eyaletinde kurulmuş olan **GE Fanuc Intelligent Platforms, Inc.**, (ortaklık yapısı: GE Fanuc Automation Corporation: % (....); GE: % (....); Fanuc: % (....));
- (ii) Lüksemburg'da kurulmuş olan **GE Fanuc Intelligent Platforms Europe SA**, (ortaklık yapısı: GE Fanuc Automation Corporation: % (....); GE Fanuc Intelligent Platforms Inc.: % (....)) ve
- (iii) Lüksemburg'da kurulmuş olan **Fanuc GE CNC Europe SA**, (ortaklık yapısı: GE Fanuc Automation Corporation: % (....); Fanuc: %(....)).

Fanuc GE CNC Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi ise GE-Fanuc Ortak Girişimi'nin Türk iştirakidir. Bu şirket 2008 yılında Türkiye'de CNC EU İşinden (.....) Avro ciro elde edilmiştir.

180 H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirime konu işlem, GE-Fanuc Ortak Girişimi'ne ait faaliyetlerden CSB İş, Yazılım ve Hizmetler İş, Gömülü Sistemler İş ve CNC NA Hizmetler İş'inin, GE; CNC NA İş ve CNC EU İş'inin ise Fanuc tarafından devralınmasına ilişkindir.

Bu noktada belirtmek gerekir ki, dosya konusu işlem herhangi bir yoğunlaşma artışını beraberinde getirmediğinden, ilgili ürün pazar(lar)ının dar ya da geniş tanımlanmasının işlemin değerlendirilmesi açısından bir önemi bulunmamaktadır. Yine de sektör açısından genel bir değerlendirme yapılmasında yarar görülmektedir. Bu çerçevede, bu işlerin kapsamı aşağıda yer almaktadır.

190 **Gömülü Sistemler İş:** Gömülü sistemler genel olarak kontrol ettikleri alette yer alan özel-amaçlı bilgisayar sistemleridir. Gömülü bir sistem, çok çeşitli farklı fonksiyonları yerine getiren masaüstü PC'ler gibi genel amaçlı bilgisayarlara karşıt olarak bir veya muhtelif sayıda önceden tanımlanmış görevleri yerine getirmektedir. Gömülü sistemler çok sayıda endüstriyel, ticari ve askeri uygulamalarda kullanılmaktadır. Örnekler arasında osiloskoplar (*oscilloscopes*), medikal imaj ekipmanı, rehber

200 sistemler ve uçuş kontrol donanımı ve yazılımı gibi elektronik havacılık ekipmanı (*avionics equipment*) ile otomatik okuma makineleri (*automatic teller machines*), bilgisayar yazıcıları, cep telefonları, bıçkı tezgahı (*saw mills*), robot üretimi ve işletmesi (*robotics*) ve asansörler gibi ekipmanlar ve daha fazlası yer almaktadır. Gömülü ürünler ve sistemler müşterileri, aslen çeşitli alanlardaki farklı endüstrilerde yer alan orijinal ekipman üreticileri ve sistem entegratörleridir.

210 Gömülü Sistemler İşi özellikle şu alanlarda faaliyet göstermektedir: (a) tek kartlı çeşitli formdaki faktörler dahil bilgisayarlar ve ağ uçları (*server blades*); (b) gömülü anahtarlar, yansıtıcı hafıza ve diğer tip girdi/çıkıtlı dahil gömülü iletişimler ve ağ ekipmanı; c) analog, dijital, akıllı, seri ve diğer girdi/çıkıtlı dahil ancak bunlarla sınırlı olmaksızın gömülü data alımı ve kontrol ürünleri (*embedded data acquisition and control products*); (d) gömülü genişleme kartları (*embedded expansion cards*), depolama ve hafıza ürünleri, video ses ve grafik kartları, düz panel endüstriyel bilgisayarlar ve monitörler; (e) sensör işlemi (*sensor processing*), imaj işlemi (*image processing*) ve algoritmalar (*algorithms*), endüstriyel PC'ler, endüstriyel ve askeri görüntüler ve güvenlik ve data iletişimleri için paket işlemi (*industrial and military displays and packet processing for security and data communications*) ve (f) daha önce belirtilen öğeler ile ilgili yazılım ve alt sistem entegrasyonu.

220 **CSB İşi:** CSB İşi, Programlanabilir Mantık Kontrolörleri (*PLCs-programmable logic controller*), hareket kontrolörleri (*motion controllers*), Programlanabilir Otomatik Kontrol Sistemleri (*Programmable Automation Control (PAC) Systems*), yayılmış girdi/çıkıtlı (*distributed I/O*), operatör arayüzleri (*operator interfaces*), işlem çözümleri (*process solutions*), Yayılmış Komut Sistemleri (*Distributed Command System-DCS systems*), güvenlik ve çözümsel kontrol sistemleri (*safety and critical control systems*), işlem kontrolü ve otomasyon enstrümanları ve diğer akıllı aletler veya iletişim araçları dahil otomasyon çözümleri, donanım ürünleri, yazılım ve hizmetlerinin dünya çapında geliştirilmesi, üretimi ve satışı alanlarında faaliyet göstermektedir. CSB İşi'nde, Programlanabilir Mantık Kontrolörleri ortak girişimin satışlarının çok büyük bir kısmını oluşturmaktadır.

Bütün bu ürünler, kimya, rafineri, petrol ve gaz, yiyecek ve içecek, farmasötik ve biyoteknoloji, kağıt hamuru ve kağıt, madencilik ve metaller, elektrik enerjisi, su ve atık su, beton ve cam, otomotiv, makine, üretilmiş metaller, semikondüktörler, inşaat otomasyonu ve elektronik ve elektrik gibi çeşitli alanlardaki farklı endüstrilerde üretim işlemlerinin ve aletlerinin otomasyonunda müşterilere yardımcı olmaktadır.

230 **Yazılım ve Hizmetler İşi:** Yazılım ve Hizmetler İşi, İnsan Makine Arayüzü/ Yönetici Kontrol ve Bilgi Koruması (*Human Machine Interface/Supervisory Control And Data Protection-HMI/SCADA*), Arşivleme, Değişiklik Yönetimi, İş akışı Üretim Uygulama Yazılımı (*Historian, Change Management, Workflow, Manufacturing Execution Software*), Tedarik Zinciri Yönetimi, Teşebbüs Üretim Zekası, Kalite ve Uygunluk ve Endüstriyel Hizmet Odaklı Mimari (*Enterprise Manufacturing Intelligence, Quality & Compliance, and Industrial Service Oriented Architecture*) dahil dünya çapında otomasyon, operasyon yönetimi, kontrol, zamanlama, optimizasyon ve varlık yönetimi, yazılım tasarımı, geliştirilmesi ve pazarlanması uygulaması ve eğitimi ile yazılım çözümleri ile ilgili olarak küresel müşteri hizmetleri verilmesi alanında faaliyet göstermektedir. Yazılım ve Hizmetler İşi'nde, İnsan Makine Arayüzü yazılımı ortak girişimin satışlarının çoğunu oluşturmaktadır.

240 **CNC NA Hizmetleri, CNC NA ve CNC EU İşleri:** CNC NA Hizmetleri ve CNC NA ve CNC EU İşleri CNC'leri ve kesici lazerleri dağıtmakta ve satmaktadır. CNC'ler, delici

veya kesici makineler gibi çok çeşitli makine araçlarını programlamak veya kontrol etmek için üretimde yoğun bir biçimde kullanılmaktadır. CNC'ler, operatörün makine aletinin ayrıca operatörün müdahalesine gerek kalmadan belli bir sıra ile farklı makine faaliyetleri ile çalışmasını sağlayan aletlerdir. Bu, daha çok otomat üretime imkan vermekte ve hız ve kesinliği arttırmaktadır.

250 Kesici lazerler, (tam olarak CNC EU İşi tarafından sunulan karbondioksit kesici lazerler) asıl olarak çelik ve alüminyumdan yapılan parçaların üretiminde kullanılan lazer kesici makinelerde kullanılmaktadır. CNC'ler ve kesici lazerlerin müşterileri asıl olarak söz konusu ürünleri makine aletlerine entegre eden makine aleti üreticileridir.

260 Dosya mevcudu bilgilerden, CSB İşi ve Yazılım ve Hizmetler İşleri kapsamında ortak girişimin en çok satış yaptığı ürünlerin sırasıyla Programlanabilir Mantık Kontrolleri ve İnsan Makine Arayüzü Yazılımı olduğu anlaşılmıştır. Bu çerçevede dosya konusu işlem açısından 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi kapsamında bildirim yükümlülüğünün belirlenebilmesi amacıyla ilgili ürün pazarları en dar şekilde değerlendirilerek "Gömülü sistemler", "Programlanabilir Mantık Kontrolleri", "İnsan Makine Arayüzü Yazılımı", "CNC" ve "Kesici Lazerler" pazarları olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürün pazarları kapsamında yer alan ürünlerin Türkiye genelinde satımının mümkün olması ve pazar farklılaşması yaratacak faktörlerin bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. İşlemin Niteliği Açısından Yapılan Değerlendirme

270 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" (1997/1 sayılı Tebliğ)'in 2. maddesinin (b) bendine göre "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında "*Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağı sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir teşebbüsün organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerle meydana getirilebilir.*" hükmü yer almaktadır.

280 Bildirim formunda, GE ve Fanuc arasında 29.12.1986 tarihinde imzalanan Ortak Girişim Sözleşmesi'ne göre GE ve Fanuc'un % (...)-%(...) oranlarında GE-Fanuc Ortak Girişim'ine sahip oldukları belirtilmiştir. Bu anlamda, Ge ve Fanuc ortak girişim üzerinde ortak kontrol hakkına sahip bulunmaktadır. Bildirim konusu işlem ile GE, ortak girişimin faaliyetlerinden CSB İşi, Yazılım ve Hizmetler İşleri, Gömülü Sistemleri İşleri ve CNC NA Hizmetler İşleri'nin tamamını; Fanuc ise CNC NA İşleri ve CNC EU İşleri'nin tamamını devralacaktır. Bu çerçevede söz konusu işlem, CSB, Yazılım ve Hizmetler, Gömülü Sistemleri ve CNC NA Hizmetler İşleri bakımından GE'nin; CNC NA ve CNC EU İşleri bakımından ise Fanuc'un bahse konu faaliyetler üzerinde ortak kontrolden

290 tek başına kontrole geçişinden ibaret bulunmaktadır. Bu kapsamda, işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.2. Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde; *"Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur."* ifadeleri yer almaktadır.

300 Bildirim formunda yer alan bilgilere göre ilgili pazarda, 2008 yılında GE ve Fanuc tarafından devralınacak faaliyetler bakımından ortak girişimin elde ettiği cirolar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır:

Tablo 1: GE'nin Devralacağı Faaliyetlerden 2008 Yılında Elde Edilen Ciro Bilgisi

İlgili Ürün Pazarı	2008 Yılı Cirosu (TL) ²
Gömülü Sistemler	(.....)
Programlanabilir Mantık Kontrolleri	(.....) ³
İnsan Makine Arayüzü Yazılımı	(.....) ⁴

Tablo 2: Fanuc'un Devralacağı Faaliyetlerden 2008 Yılında Elde Edilen Ciro Bilgisi

İlgili Ürün Pazarı	2008 Yılı Cirosu (TL) ⁵
Kesici Lazerler	(.....)
CNC	(.....)

Bununla birlikte, dosya mevcudu bilgilere göre ilgili pazarda 2007 yılında devre konu faaliyetlere ilişkin pazar payları aşağıdaki tablolarda belirtildiği gibidir:

Tablo 3: GE'nin Devralacağı İlgili Ürün Pazarlarına İlişkin 2007 Yılı Pazar Payları

İlgili Ürün Pazarı	2007 Pazar Payları (%)
Gömülü Sistemler	(...)
Programlanabilir Mantık Kontrolleri	(...)
İnsan Makine Arayüzü Yazılımı	(...)

Tablo 4: Fanuc'un Devralacağı İlgili Ürün Pazarlarına İlişkin 2007 Yılı Pazar Payları

İlgili Ürün Pazarı	2007 Pazar Payları (%)
Kesici Lazerler	(...)
CNC	(...)

310 Fanuc'un ve GE'nin, ilgili pazarlarda faaliyet göstermediği göz önünde bulundurulduğunda, tarafların her bir ilgili pazar itibarıyla ciroları toplamının 1997/1

² ABD Doları olarak verilen bilgiler 19.11.2009 tarihi T.C. Merkez Bankası efektif döviz satış kuru dikkate alınarak TL'ye çevrilmiştir. (1 ABD Doları =1,4925 TL)

³ Dosya mevcudu bilgilere göre ilgili ciro, CSB İş'i'nin tamamına ilişkin olarak verilmiştir. Bununla birlikte, Programlanabilir Mantık Kontrollerinin, CSB İş'i kapsamında en çok satış yapılan ürün olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu cironun bütünü PLC ilgili ürün pazarı cirosu olarak kabul edilmiştir.

⁴ Dosya mevcudu bilgilere göre ilgili ciro, Yazılım ve Hizmetler İş'i'nin tamamına ilişkin olarak verilmiştir. Bununla birlikte, İnsan Makine Arayüzü Yazılımı (HMI-Human Machine Interface)'in, CSB İş'i kapsamında en çok satış yapılan ürün olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu cironun bütünü HMI ilgili ürün pazarı cirosu olarak kabul edilmiştir.

⁵ Avro olarak verilen bilgiler 19.11.2009 tarihi T.C. Merkez Bankası efektif döviz satış kuru dikkate alınarak TL'ye çevrilmiştir. (1 Avro =2,2185 TL)

sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi uyarınca getirilen ciro eşiğini aşmadığı görülmektedir.

Bildirim dosyasında yer alan bilgiler ışığında, Gömülü sistemler, Programlanabilir Mantık Kontrolleri, İnsan Makine Arayüzü Yazılımı ve Kesici Lazerler pazarlarında devralma işlemi taraflarının pazar payları toplamı bahse konu Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca getirilen pazar payı eşiğini (%25) aşmazken CNC pazarı itibariyle söz konusu eşiği aşmaktadır. Bu nedenle, bildirim konusu işlemin CNC pazarı bakımından izne tabi olduğu anlaşılmaktadır.

H.4.3. İşlemin 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

320 4054 Sayılı Kanun'un 7. maddesinin *"Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır"* hükmü uyarınca bir pazarda hakim durum doğuran ya da mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır.

330 Fanuc ve GE, GE-Fanuc Ortak Girişimi'nin Fanuc'un devralacağı kısmına ait alanlarda faaliyet göstermemektedir. Dolayısıyla, GE ve Fanuc, bu faaliyetler ile ilgili Türkiye'de ciro veya pazar payına sahip değildir. Fanuc'un Türkiye'de % 100'üne sahip olduğu işitaki Fanuc Servis ve Ticaret Limited Şirketi de CNC'ler ve kesici lazerler için satış sonrası hizmetlerin temininde faaliyet göstermekte ancak bu ürünlerin pazarlaması veya satışını yapmamaktadır.

Bildirim Formu'nda, Türkiye CNC pazarında faaliyet gösteren oyunculara ilişkin ileri sürülen pazar payları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5: CNC Pazarına İlişkin 2008 Yılı Pazar Payları

Teşebbüs Adı	2008 Pazar Payları (%)
Siemens	(...)
Fanuc Hedef	(...)
Heidenhain	(...)
Diğer	(...)

340 Tablodan da görüleceği üzere pazardaki ilk iki sırada bulunan oyuncuların pazar payı toplamı % (...) olmaktadır ve Fanuc Hedef 2. sırada yer almaktadır. Devralma işlemi sonrası sadece Fanuc Hedef'in ortaklık yapısı değişecektir. Bu işlemin pazardaki oyuncuların sayısında, pazar paylarında bir değişiklik yaratması ve yoğunlaşma doğurması söz konusu olmamaktadır. Bunun yanı sıra, Fanuc'un devralma işlemi sonrası kendi uzmanlık alanında daha fazla yatırım yapması, büyümesi ve bu şekilde pazardaki lider konumunda bulunan Siemens'e daha büyük bir rekabetçi baskı yaratması beklenmektedir. Bu çerçevede bildirim konusu işlemin, *"Türkiye dahilinde CNC"* ilgili pazarında bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir işlem olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

350 **H.4.4 Yan Sınırlamalar**

H.4.4.1 Rekabet Etmeme Yükümlülüğü

Devralma işlemleri ile ilgili olarak rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılığını tam olarak almalarının bir aracı olarak görülmektedir. “*Yoğunlaşmalarla Doğrudan İlgili ve Gerekli Sınırlamalar Üzerine Komisyon Duyurusu*”nda⁶ (Duyuru) da satıcıya getirilen rekabet yasaklarının, devir konusu maddi varlıklar ile satıcının geliştirdiği ticari itibar ve know-how (yöntem bilgisi) gibi maddi olmayan varlıkların tam değeri ile alıcıya geçmesi bakımından gerekli olduğu ifade edilmektedir. Devralma işleminin istenen etkiyi yaratması için alıcının belli bir süreliğine satıcının rekabetinden korunması gerektiği kabul edilmektedir. Bununla birlikte, piyasalar açısından yararlı sonuçların elde edilebilmesi açısından, rekabet yasaklarının işlem için gerekli, süre ve kapsam yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olması gerekmektedir. Bu çerçevede, yoğunlaşmalar ile doğrudan ilgili ve gerekli olan birtakım sınırlamaların yan sınırlamalar olarak kabul edilerek, devir işlemiyle birlikte izin verilmesi mümkündür.

360 Sınırlamaların yoğunlaşma ile doğrudan ilgili olması; sınırlamaların yoğunlaşma ile bağlantılı ve ekonomik olarak nihai işlemle ilgili olması anlamını taşımaktadır. Sınırlamaların gerekli olması ise, ilgili sınırlamaların mevcut olmaması halinde, işlemin yürütülememesini veyahut yürütülmesinin oldukça zor hale gelmesini veya daha belirsiz koşullar altında, çok daha yüksek maliyetlerle, daha uzun sürede gerçekleştirilebilmesini ifade etmektedir.

370 Yan sınırlamalar gereklilik unsuru bakımından değerlendirilirken, işlemin süre, konu, coğrafi alan ve 3. taraflar bakımından analiz edilmesi gerekmektedir. Buna göre, ticari itibar ve know-how devrinin söz konusu olduğu işlemlerde 3 yıllık rekabet yasağı uygun görülmektedir. Yalnızca ticari itibar devrinin düzenlendiği işlemlerde ise 2 yıllık rekabet yasağı makul bulunmaktadır. Rekabet yasağının kapsamı, devralınacak faaliyetlerle ve söz konusu faaliyetlerin sürdürüldüğü coğrafi alan ile sınırlı olmalıdır. Rekabet yasaklarının 3. taraflara olan etkileri bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Buna göre, satıcılara getirilen sınırlamalara benzer sınırlamaların 3. taraflara getirilmesinin yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli görülmesi mümkün değildir.

380 Başvuru konusu devralma işleminin tarafları arasında imzalanan Sözleşme'nin “Rekabet Yasağı” başlıklı 5.10 maddesi rekabet etmemeye ilişkin olarak satıcılar açısından sınırlayıcı birtakım taahhütler öngörmektedir. Buna göre, Sözleşme ile düzenlenen rekabet etmeme yükümlülüklerini tarafların faaliyet konuları ile coğrafi alan bakımından sınırlı olduğunun değerlendirilmesi gerekmektedir. Sözleşme'nin 5.10 maddesinin (a) ve (b) bentlerinde sırasıyla GE ve Fanuc ABD'de veya ortak girişimin kapanış tarihinde söz konusu faaliyeti yürüttüğü başka ülkelerde rekabet etmeme yükümlülüğü altına girmektedir. Ortak girişimin faaliyetlerinin ABD'de yoğunlaşması ve sınırlamanın diğer ülkeler için faaliyette bulunma şartına bağlanmış olması coğrafi alan sınırlamasının makul olduğunu göstermektedir. Sözleşme'nin ilgili maddesinin (a) bendinde GE'nin rekabet etmeme yükümlülüğü Fanuc'a ait faaliyet ile sınırlandırılmış ve bu faaliyetin, GE'nin veya bir bağlı ortaklığının (ortak girişim hariç) ürettiği veya sattığı bir ürünün dünyanın herhangi bir yerinde geliştirilmesini, üretilmesini, kullanılmasını veya dağıtılmasını -söz konusu faaliyetler Kapanış

⁶ Commission Notice on Restrictions Directly Related and Necessary to Concentrations 5.3.2005 OJ C 56/24 (2005/C 56/03)

400 Tarihinde CNC'nin Kuzey Amerika Faaliyeti veya CNC'nin AB Faaliyeti içinde yer almıyor olmak kaydıyla- kapsamayacağı belirtilmiştir. Aynı durum 5.10 maddesinin (b) bendinde Fanuc için GE'nin devralacağı faaliyetler açısından da geçerlidir. Rekabet etme yasağının faaliyet alanı bakımından GE'nin ortak girişimden bağımsız yürüttüğü faaliyetlere bir engel teşkil etmediği anlaşılmaktadır, ayrıca aynı maddenin (c) bendinde tarafların ve bağlı ortaklıklarının belirtilen faaliyetlerini gerçekleştirebilmelerini garanti altına almaktadır. Dolayısıyla rekabet yasağının kapsam bakımından orantılı olduğu anlaşılmaktadır.

Sözleşme'nin yine 5.10 maddesinin (a) ve (b) bentlerinde rekabet yasağı sırasıyla GE veya herhangi bir bağlı ortaklığı ve Fanuc veya herhangi bir bağlı ortaklığına getirilmiştir. Yükümlülüğün sadece taraflara getirilmesi üçüncü kişilerin ticari faaliyetlerini sınırlayıcı bir yönü bulunmadığını göstermektedir.

410 Rekabet etmeme yükümlülüğünün üç yıl olması devralma işlemi yöntemi bilgisi devrinin olup olmadığının incelenmesini gerekli kılmaktadır. Devralma işlemi ile Fanuc'un, GE-Fanuc Ortak Girişimi'nin EMEA bölgesinde Kuzey, Güney ve Orta Amerika'daki CNC'ler ve kesici lazerler işinin satış ve dağıtım faaliyetlerini devralmaktadır. Avrupa'da (Türkiye hariç) Fanuc Hedef ayrıca CNC'ler ve kesici lazerlerin satış sonrası hizmetlerinde faaliyet göstermektedir. Taraflar, buna göre, Fanuc'un söz konusu işlem ile devralacağı yöntem bilgisinin asıl olarak şunlardan oluştuğunu ileri sürmektedir:

(i) Son tüketici ile ilgili yöntem bilgisi: Ortak girişim, CNC'ler ve kesici lazerlerin tüketicileri ve ürünleri kullanma biçimleri ve özellikle müşterilerin çok özel talepleri hakkında kapsamlı bir anlayış geliştirmiştir.

420 (ii) GE Fanuc'un dağıtım kanallarına ilişkin bilgisi sebebiyle edindiği yöntem bilgisi: CNC EU İş, CNC'leri ve kesici lazerleri dağıtmakta ve satmaktadır. Bu durum, potansiyel müşterilere (asıl olarak makine alet yapımcıları) ve bunların potansiyel ihtiyaçlarına ilişkin bilgi gerektirmektedir. Müşterilerin çoğunun tekrar eden müşteriler olması sebebiyle (CNC'lerin veya kesici lazerlerin düzenli bir biçimde alınması) tedarikçinin satış gücü ile müşterinin alım departmanı arasında kurulmuş olan ilişki ilave ürünlerin satışını kolaylaştırmaktadır.

430 (iii) GE Fanuc'un Avrupa'daki hizmet faaliyetleri nedeniyle kazandığı yöntem bilgisi: Servis hizmetleri, öncelikle hizmet veren çalışanların onarmaları veya başka bir şekilde hizmet vermeleri gereken CNC'ler ve kesici lazerlere ilişkin gerekli teknik bilgiye sahip olmasını gerektirir. Hizmet faaliyetleri ayrıca satış sonrası hizmetlerde ihtiyaç duyulabilecek müşteri temelinde ilişkin bilgiyi gerektirmektedir ve yine müşteri ile kurulmuş olan hizmet ilişkisi o müşteriden ileride gelecek olan hizmet işlerinin temin edilmesini sağlamaktadır.

Bununla birlikte taraflar, GE'nin devralacağı faaliyetlere ilişkin olarak (dünya çapındaki CSB, Yazılım ve Hizmetler, Gömülü Sistemler İşleri), GE-Fanuc Ortak Girişimi sadece ürün ve hizmet pazarlayıp satmadığını ayrıca, bu işlerin ele aldığı ürünleri tasarlamakta, geliştirmekte ve üretmekte olduğunu bildirmiştir. Dolayısıyla, GE son tüketici, dağıtım ve hizmet yöntem bilgisini ve ayrıca bu ürünlerin tasarlanması, geliştirilmesi ve üretilmesine ilişkin yöntem bilgisi devralacaktır.

440 Bu bilgiler ışığında, başvuru konusu devralma işleminin yöntem bilgisi devrini de içerdiği ve dolayısıyla 3 yıllık rekabet yasağının makul kabul edilebileceği sonucuna

ulaşılmıştır. Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında rekabet etmemeye ilişkin getirilen yükümlülüklerin bu haliyle yan sınırlama olarak kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.4.2 Gizlilik

Sözleşme'nin 5.03 maddesinde "Gizlilik" düzenlenmiştir. Bu gizlilik hükmüne göre, söz konusu ortak girişime ait gizli bilgiler "TİCARİ SIR....." şeklinde tanımlanmakta ve alıcılara bu bilgileri süresiz olarak açıklamama ve devralınacak faaliyetlere ilişkin olmaksızın kullanmama yükümlülüğü getirilmektedir.

450 Birleşme/devralmalarda gizlilik ile ilgili sınırlamalar da rekabet etmeme yükümlülüğüne benzer şekilde değerlendirilmektedir. Hatta gizlilik yükümlülüklerinin yan sınırlama olarak değerlendirilmesinde tarafların önemli ticari sırlarının korunmasındaki çıkarları göz önüne alınarak rekabet yasağına göre daha uzun süreler makul karşılanabilmektedir. Bu çerçevede, yukarıdaki gizlilik hükümlerinin yan sınırlama olarak değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

I. SONUÇ

460 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.